

Ammatillista tutkintoa suorittavat haluavat nopeasti ammattiin ja työelämään

Opetus- ja kulttuuriministeriön kolmen vuoden välein toteuttama tutkimus ammatillisen koulutuksen mielikuvista osoittaa, että ammatillinen koulutus nähdään edelleen myönteisenä koulutusvaihtoehtona ja sitä arvostetaan. Ammatillinen koulutus on vaihtoehto, johon pyritään ensisijaisesti.

Oma valinta ja opiskelun vapaaehtoisuus korostuu ammatillisessa koulutuksessa olevilla aiempaa vahvemmin. Opiskelijat ovat myös tyytyväisiä opintoihinsa.

Tutkimuksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville aiempaa tärkeämpää on mahdollisuus valmistua nopeasti hyvään ammattiin ja päästä työelämään. Myös jatko-opiskelumahdollisuudet nähdään entistä tärkeämpänä.

Yhä useampi ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevista oli harkinnut muita aloja tai tutkintoja. Harkinta kohdistui edellisiä mittauksia useammin muihin ammatillisiin aloihin tai tutkintoihin, ei niinkään lukioon.

Sama ilmiö on nähtävissä lukiolaisten vastauksissa: ammatillinen koulutus nähdään lukiolaisten silmin aiempaa harvemmin kiinnostavana koulutusvaihtoehtona. Kiinnostus kahden tutkinnon samanaikaista suorittamista kohtaan on vähentynyt hieman sekä lukiolaisilla että ammatillisessa koulutuksessa olevilla.

Aiempaa useampi 9.-luokkalainen kokee saaneensa riittävästi tietoa ammatillisesta koulutuksesta valintojensa pohjaksi. Erytisen hyvinä ja tärkeinä tietolähteinä nähtiin tutustumiskäynnit ammatillisiin oppilaitoksiin. Oppilaanohjaaja on kuitenkin säilyttänyt asemansa tärkeimpänä tietolähteenä. Vanhemmat nähtiinkin keskeisenä ryhmänä, jonka pitäisi saada lisää tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista.

Yrityspäätäjien mielikuvat ammatillisesta koulutuksesta olivat pääsääntöisesti positiivisia, ja koulutus koetaan korkeatasoiseksi. Koulutuksen koettiin antavan valmiudet työelämään ja ammattiin. Työelämän edustajien vastauksissa tuli muita ryhmiä enemmän esiin huoli ammatillisen koulutuksen arvostuksen puutteesta.

Kyselyyn vastanneissa yrityksissä ammatillisen tutkinnon suorittaneen työvoiman tarve on korkea. Valtaosa vastaajista ilmoitti, että yritykseen on rekrytoitu tänä vuonna ammatillisen koulutuksen suorittaneita henkilöitä ja 90 % uusia rekrytointeja suunnittelevista ilmoitti aikovansa rekrytoida tänä tai ensi vuonna ammatillisen koulutuksen suorittaneita henkilöitä.

Vaikka sekä yrityspäätäjät että ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat ovat tyytyväisiä ammatilliseen koulutukseen ja sen tuottamaan osaamiseen, koulutuksen laatua on kyselyyn vastanneiden mielestä tarve kehittää edelleen. Suurimpina kehittämishaasteina nähdään koulutuksen työelämälähtöisyys, ajantasaisuus ja tehokkuus sekä opettajien ammattitaito.

MC-info Oy toteutti tutkimuksen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Skills Finlandin toimeksiannosta huhti-toukokuussa 2013. Tutkimuksessa haastateltiin puhelimitse yhteensä 940 peruskoulun 9.-luokkalaista, lukiolaista ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelevaa. Lisäksi 111 yritysten henkilöstöasioista vastaavaa henkilöä vastasi heille suunnattuun Internet-kyselyyn. Lisäksi tehtiin henkilökohtaisia syvähaastatteluita yhteensä 52 oppilaanohjaajalle, 9.-luokkalaiselle, ammatillisessa koulutuksessa opiskelevalle ja yrityksen edustajalle. Tutkimus toteutettiin nyt kolmannen kerran. Aiemmat tutkimukset on toteutettu vuosina 2006–2007 ja 2010.

Lisätietoja:

opetusneuvos Seija Rasku, puh. 0400 958 845, seija.rasku@minedu.fi
viestintäpäällikkö Katja Nieminen, Skills Finland, puh. 040 732 0691